

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. - P. K. O. Nr. 151.100.

1500 M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie **M. 33 000**, z odnosz. do domu **M. 35 000**. Zamiejsc. **M. 35.000**. Zagranicą **Mk 60.000**

Nr. 180. — Rok VI. Kraków, czwartek 2 sierpnia 1923 r. Red. naczelny ANTONI KRZYWY

Krakowskie Ateny w karykaturze.

Dwaj władcy teatru miejskiego im. J. Słowackiego.

Dyrektorowie:
T. Trzeciński i J. Mikucki.

Dlaczego robotnik polski emigrować musi z kraju?

Kraków 1 lipca.

W dniu wczorajszym zamieścił „Goniec Krakowski” obszerną statystykę obecnej polskiej emigracji, która, przedewszystkiem idzie w dwu kierunkach, a mianowicie do Francji i Ameryki. Chwalimy się tem, iż praca robotnika polskiego jest ceniona i wysoko stawiana za granicą, z drugiej strony jednak, gdy uprzytomnimy sobie, że tysiące naszych Rodaków wyjechało do Francji za robotą, drugie tysiące znajdują się w zagłębiu Ruhry, wogóle w Rzeszy niemieckiej i do tego dodamy znów wychodźstwo do Ameryki, to sprawa cała z punktu widzenia uszczerbku sił ludzkich, tak pod względem materialnym, jak i moralnym przedstawia się jako fakt smutny, bolesny i upokarzający naszą dumę i godność narodową i państwową.

Wychodźstwo do innych krajów jest zawsze złym znakiem i świadczy, że machina państwowa i społeczeństwo nie pracuje prawidłowo, a co najmniej nie pracuje tak, jak pracować powinna. Straty materialne w ziemi i kapitałach dadzą się przy dobrej woli i przy usilnych zabiegach zawsze powetować i napowrót odzyskać. Oby tym czynnikom można przy wysiłku przywrócić dawniejszą siłę. Ale jeżeli społeczeństwo utraci część swej ludności lub jeżeli ludność ta popadnie w nędzę, albo niedostatek i traci tem samem wiele z funduszu moralnego, natenczas potrzeba pracy całej młodej generacji, a może i dłuższego czasu, aby niedobór w siłach społecznych wypełnić.

Ludzie, którzy wyjechali do Francji, Niemiec i teraz wyjeżdżają do Ameryki — to przecież nasi robotnicy polscy. Czemuż wyjechali lub wyjeżdżają? Napewno nie dla przyjemności i nie dla rozkoszy. Zmusiła ich konieczność do tego, a koniecznością tą — to brak pracy w kraju.

Przeoczać nie należy, że zagranicę emigracji przeważnie ludzie młodzi i silni, bo innych zagranicą nie przyjmuje. Stąd strata dla kraju naszego jest tem więcej przykłą i dotkliwą, nie mówiąc już o stronie moralnej. Wytworzyć pracę tych licznych tysięcy robotników, którzy wyjechali lub wyjeżdżają zagranicę przydałaby się ogromnie w naszym kraju i przez to pomnażała zbiorowy dobrobyt społeczny i państwowy. Z pracy ich ręk i sił korzysta zagranicą, my zaś skutkiem ich ubytku tracimy.

Za czasów niewoli politycznej emigrowali na obczyznę do Niemiec, do Berlina, do Westfalji i Nadrenji, także do Saksonji dziesiątki tysięcy naszych rodaków polskich. Emigrowali z powodu kolonizacji pruskiej, która wykupując ziemię polską, pozbawiała robotnika pracy i chleba w kraju. Szukać tego musiał na obczyźnie.

Czas kolonizacji pruskiej, barbarzyńskich szyszan pruskich, należa do bezpowrotnej przeszłości. Dziś mamy własne państwo polskie i własny rząd i sejm polski. Kraj nasz opływa w bogactwa naturalne, hojnie wyposażony jest przez przyrodę. Granice Polski ustalone są na wschodzie i na zachodzie. Przyłączony został do Ojczyzny naszej Górny Śląsk, ta wprost bez ceny perła korony polskiej.

A jednak mimo wszystko brak u nas pracy i robotnik polski szukać jej musi zagranicą.

Rada Ministrów uchwaliła szereg wniosków i projektów ustaw

Projekt ustawy prasowej. — Powołanie delegata cywilnej ludności do D. O. K. — Ochrona pracy w przedsiębiorstwach fabrycznych i hutniczych. — Sprawa dóbr żywieckich.

Telefonem od własnego korespondenta.

Warszawa.

Rada Ministrów na poniedziałkowym posiedzeniu uchwaliła między innymi projekt ustawy o przyznaniu wyższej szkole handlowej w Warszawie praw szkół akademickich. Wysłuchała dalej sprawozdanie ministrów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości o stadium prac nad projektem ustawy prasowej.

Ponadto uchwaliła wniosek ministra spraw wewn. w przedmiocie powołania reprezentanta ludności do stałej komisji przy dowództwach okręgów korpusu, wniosek nagły ministra skarbu w sprawie podwyższenia dyet przy podróżach służbowych na obszar w. m. Gdańska, wniosek ministra skarbu o niektóre zmiany statutu poznańskiego ziemstwa kredytowego, projekt ustawy o adwokaturze w województwach zachodnich, wniosek ministra kolei żelaznych o wywłaszczenie gruntów na rzecz budowy warsztatów parowozowych i odlewni w Końskich, projekt rozporządzenia o utwo-

rzeźni komisji międzyministerjalnej do spraw ochrony pracy w przedsiębiorstwach fabrycznych i górniczo-hutniczych b. zaboru rosyjskiego. Poza tem Rada Ministrów wysłuchała sprawozdania ministra spraw zagranicznych o stadium pracy nad projektem ustawy o ochronie obszarów, konstytucji, niektórych organów, godek, oraz stosunkach sąsiedzkich Rzeczypospolitej polskiej.

Warszawa. (AW).

Na poniedziałkowym posiedzeniu Rady Ministrów, minister spraw zagranicznych referował o przebiegu i wyniku obrad komisji dla spraw zagranicznych w kwestji dóbr żywieckich. Na sesji jesiennej Sejmu ma być wniesiony projekt orzekający, że rząd może w całości lub częściowo wyjąć z pod działania ustawy o dobrach prywatnych członków byłego rządu panującego w Austrii i Węgrzech, dobra członków, którzy posiadli obywatelstwo polskie.

Jak rozstrzygnięta będzie sprawa Jaworzyny.

Warszawa. (AW).

Uchwała Rady Ambasadorów o zwrócenie się do Ligi Narodów o opinię w sprawie Jaworzyny nie dotyczy właściwej treści sprawy,

t. j. ustalenia takiej czy innej granicy, ale tylko zagadnienia prawnego, czy Rada Ambasadorów może oprzeć się w tej kwestji na rozstrzygnięciu Komisji delimitacyjnej.

Rozumieć dobrze, że w młodym państwie polskiem trzeba było niemal wszystko od nowa budować i tworzyć, że mieliśmy wojnę z Rosją bolszewicką, że każda wojna pociąga za sobą przykre i niepożądane konsekwencje, że np. przed sto laty przeszło po wojnach napoleońskich cała Europa przez długi szereg lat drżała i dygotała formalnie, zanim nastąpiła w niej jakaś taka równowaga społeczna. Tęgo wszystkiego z oka nie spuszczać i zdążyć sobie sprawę z tego. Ale po przeszło 4 latach naszej państwowości polskiej czas najcięższy, żeby ustabilizowanie naszych stosunków społecznych nastąpiło.

Niestety, oto jak widzimy czterolatnie rządy lewicowe w naszym kraju doprowadziły do takiego zbagacenia stosunków, iż robotnik polski emigrować musi dziś za granicę, by znaleźć pracę dla siebie. Obecnie trzeba nastawiać ciężkich, bardzo ciężkich wysiłków państwa i Sejmu, by to co popełniły 4 lata rządów lewicy naprawić w jednym roku.

Ogółnie dać pracę robotnikom naszym w kraju, należy w pierwszym rzędzie zwrócić uwagę na kwestię budowania. Budować winno państwo, budować winny komuny i budować winny przedsiębiorcy prywatni. Są do budowania koleje żelazne, kolejki wąskotorowe, kanały, drogi szosowe do bicia.

Jeżeli tę sprawę Rząd i Sejm zdołają opłacać, natenczas problem emigracji naszej paląca kwestja bezrobocia będzie załatwiona z pożytkiem dla państwa, ogólnej wytwórczości i ogólnego dobrobytu społecznego.

Nie koniec na tem, należałoby, poza tem oczywiście wszystkie warstwy pracy z całego szeregu przybyszów obcych, Czechów i Niemców przedewszystkiem, którzy robotnikowi polskiemu pracę odbierają, tak, iż ten zmuszony jest szukać jej na obczyźnie.

Ala o tem następnym razem.

Aresztowanie Gederowicza

wspólnika Stuckgolda.

Warszawa. (Telefonem od własnego korespondenta). Wspólnik osławionego Stuckgolda Andrzej Gederowicz, który dotąd pozostawał na wolności za kaucją został aresztowany i osadzony w więzieniu.

Potwierdzają się wersje krążące po Warszawie, że Gederowicz dysponował dostatecznie sumą pół miljarða marek na uwolnienie Stuckgolda z więzienia.

Samobójstwo urzędniczek ministerstwa spraw wojsk.

Telefonem od własnego korespondenta.

Warszawa.

Wczoraj o godzinie 10.30 rano w departamencie III. Uzbrojeni wydziału ogólnego organizacyjnego ministerstwa spraw wojskowych wystrzałem z rewolweru pozabawia się żłwia sekretarka tego wydziału, wdowa po poległym kapitanie, Schwarzwald.

Przyczyną samobójstwa była nędza i niemożność wyżycia z pensji.

Niemcy bez tytoniu!

Berlin. (AW).

Związek handlarzy tytoniem w Niemczech postanowił dnia 2 b. m. zamknąć wszystkie sklepy z tytoniem w całym państwie. Do tego roku postanowili przylączyć się wszyscy właściciele gospód i sklepów kolonialnych, w których sprzedaje się tytoń. Kupcy tytoniowi chcą w ten sposób zaprotestować przeciw dotychczasowemu traktowaniu handlu tytoniem.

Walka o niepodległość Filipin.

Paryż. (AW).

Dzienniki amerykańskie donoszą o szerzeniu się na Filipinach ruchu niepodległościowego. Pobudką do tego ruchu stało się żądanie deputowanych filipińskich, którzy domagają się przyznania im prawa czynienia zmian w ustawach uchwalonych przez Kongres Stanów dla Filipin. Wysuwane jest ostatnio żądanie odwołania Generalnego Gubernatora amerykańskiego Wood'a. W Manilli utworzył się komitet, który postawił sobie za zadanie przeprowadzenie ogłoszenia niezapewności Filipin.

Dziś przedstawi minister Linde swój plan sanacji finansów.

Sejm uchwalił w III czytaniu projekt ustawy o zakresie działalności ministra reform rolnych, a w II czytaniu o finansach komunalnych. — Dziś III czytanie ustaw o uposażeniu urzędników, sędziów i emerytów. — Uchwalenie ustawy o scalaniu gruntów.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Warszawa.

Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu po zawiadomieniu, że w miejsce posła Kalinowskiego wszedł poseł Paweł Walfiszyn i po złożeniu przez tegoż słubowania poselskiego, Izba przystąpiła w III czytaniu projekt ustawy o zakresie działalności ministra reform rolnych. Przyjęto do tej ustawy rezolucję, by rząd przedłożył do końca b. r. ustawę o materialnej odpowiedzialności urzędników państwowych a przedewszystkiem też urzędników ziemskich. Inną rezolucja stwierdza, że funkcjonariusze urzędu ziemskiego nie mają prawa do otrzymania ziem do póki są na urzędach.

Następnie Izba przystąpiła do głosowania nad ustawą o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych. Przyjęto kilkadziesiąt poprawek do poszczególnych artykułów; w ten sposób przyjęto w II czytaniu ustawę.

Trzecie czytanie ustawy o uposażeniu urzędników, sędziów oraz III czytanie ustawy emerytalnej odroczono do dnia dzisiejszego.

Izba natomiast przystąpiła do załatwienia poprawek Senatu do ustawy o scalaniu gruntów. W głosowaniu przyjęto poprawki w myśl wniosku komisji, jedynie poprawki do art. 40 i 44 jednomyślnie odrzucono, tem samem ustawa została ostatecznie uchwalona.

Następnie w II czytaniu przyjęto nowelę do ustawy z 17 grudnia 1920 o przyjęciu na własność państwa ziem w niektórych powiatach Rzępliej.

Z kolei pos. Roguła (Klub Białoruski) uzasadniał nagłość wniosku o zawieszenie wykonania rozporządzenia delegata rządu na ziemię wileńską o przejęciu w posiadanie państwa posesji przy ul. Ostrobramskiej nr. 9 w Wilnie. W głosowaniu nagłość wniosku odrzucono.

Następne posiedzenie odbędzie się dziś, we środę. Na porządek dzienny wpłynęła jako ostatni punkt przewidziany budżetowe.

Prawdopodobnie w sprawie tej zabierze głos p. minister skarbu Linde i przedstawi swój plan sanacji finansów.

Drzewa opałowego z Polski wywozić nie wolno!

(Telefonem od własnego korespondenta).

Warszawa.

Na wczorajszym posiedzeniu komisji przemysłowo-handlowej wysłuchano sprawozdania posła Wierzbickiego (ZLN) o pracach specjalnej podkomisji powołanej do opracowania wniosków w sprawie zakazu wywozu drzewa. Po dyskusji przyjęto następującą rezolucję: „Sejm wzywa Rząd

1) aby przy wykonywaniu rozporządzenia o opłatach wywozowych od nieobrobionego drzewa iglastego i osiki oraz rozporządzenia o zakazie wywozu drzewa nieobrobionego

nie udzielał bezwzględnie pozwoleń na wywóz drzewa opałowego,

2) aby podniósł natychmiast istniejące opłaty wywozowe od drzewa budulcowego z 0.5 szylinga na 2.5 szylinga, a więc pięciokrotnie i zwiększał te opłaty o 0.25 szylinga miesięcznie tak, aby w ciągu 2 lat opłata wynosiła 8.5 szylinga“.

Następnie rezolucja wzywa Rząd do podniesienia w tym samym stosunku opłat od słupów telegraficznych oraz do ustanowienia opłaty wywozowej na drzewo liściaste.

Na giełdzie pojawiły się fałszywe akcje „Przemysł naftowy“!

300 fałszywych akcji w Warszawie. — Fałszerstwem trudnił się sprytny Bobek. — Akcjonariusze uważajcie!

(Telefonem od własnego korespondenta).

Warszawa.

W dniu wczorajszym do Urzędu śledczego w Warszawie wpłynęło zawiadomienie, iż na rynku giełdowym ukazały się fałszywe akcje III emisji „Przemysł naftowy“. Sprzedają tych akcji zajmował się Kantor bankierski Weinkopera przy Krakowskim Przedmieściu L. 68.

Okazało się, że kantor ów nabył akcje w ilości 225 sztuk od nieznanego sobie osobnika, który się fałszywie wylegitymował.

Wczoraj udało się policji wykryć sprawcę fałszerstwa akcji w osobie niejakiego Wacława Bobka, magazyniera zakładów drukarskich, firmy Bukaty.

Śledztwo ustaliło, że Bobek puścił w obieg 300 akcji fałszywych, z tego 75 sztuk odsprzedał w ręce drobnych giełdźarzy, zaś 225 sztuk nabył kantor Weinkopera.

Radek ma przybyć do Polski?

(Telefonem od własnego korespondenta).

Warszawa.

Prasa estońska notuje sensacyjną pogłoskę, jakoby Karol Radek (Sobelsohn) został wylegowany przez trzecią międzynarodówkę do

Polski dla zbadania na miejscu stanu akcji komunistycznej w Rzeczypospolitej.

Jak widzimy więc bolszewicy na dobre wzięli się do „roboty“ w Polsce.

Kongres międzynarodowego Stow. opieki nad dzieckiem.

Uchwala projekt polski w tej sprawie.

Genewa (PAT.)

Została otwarta druga sesja międzynarodowego stowarzyszenia opieki nad dzieckiem. Przewodniczący delegat rządu belgijskiego minister Garton de Wiart. Polskę reprezentuje delegat rządu Franciszek Sokal. Pierwszy punkt porządku dziennego obrad obejmuje wstępny projekt międzynarodowej konwencji w sprawie repatriacji dzieci opuszczonych a występnych.

Zgłoszono projekty włoski, rumuński i polski, który został opracowany przez naczelnika wydziału ministerstwa pracy p. Jerzego Kuncewicza. Po obronie projektu polskiego przez delegata Sokala uchwalono jednomyślnie przyjąć projekt Kuncewicza za podstawę do dyskusji. Po szczegółowych obradach projekt Kuncewicza został przyjęty.

Ratujmy biednych skazańców wyrwanych z piekła bolszewickiego!

200 polskich zakładników i więźniów powraca niedługo z Bolszewji. — Trzeba im ubrań i jedzenia. — Niechaj nikt się nie cufa przed skromnym bodaj datkiem na rzecz tych najniebezpieczniejszych z naszych braci.

Kraków, 1 sierpnia.

Za parę tygodni przybędą do Polski, w liczbie około 200 osób, skazańcy i więźniowie polscy, wydobyty i uwolnieni z kaziń sowieckiej w drodze wymiany przez Delegację Polską do Spraw Repatriacji. Ci, którzy osobiście przeżyli pobyt w piekle bolszewickim i powrócili do świata, ci wiedzą, że z murów więziennych i czerezwyczałek w Rosji wychodzą już nie ludzie żywi, lecz

cienie istot ludzkich.

bez ciał, bez zdrowia i bez jutra. Stan tych nędzarzy nie da się wyrazić w słowach, a ci, którzy tej nędzy niewymownej, z łaski Opatrzności, nie doświadczali, będą mogli przekonać się o niej naocznie, gdy zechcą spojrzeć na powracającego do kraju z Rosji sowieckiej więźnia polskiego.

Od długich miesięcy grupa polskich zakładników jeżdża w więzieniach i obozach koncentracyjnych bolszewickich i niejednokrotnie już, różnymi drogami, błagała, aby ich ratowano. Raz już była stanęła umowa o personalną wymianę i zaczynała się urzeczywistniać, gdy słynny proces ks. arcybiskupa Cieplaka i s. p. ks. Budkiewicza i innych kapłanów całą sprawę nie tylko zatrzymał, ale zniszczył.

Teraz dopiero nanowu stanęła umowa i lada dzień koło

dwustu nieszczęśliwców

wróci do ojczyzny. Wróć, oni do ojczyzny, ale jak ich ta wymarżona ojczyzna przyjmie i kogo przyjmie, to pytanie.

Skazańcy ci, powróceni rudem do życia i do wolności, nie mają siły, aby odczuć szczęście poprosu do słońca i powietrza. Muszą oni wracać stopniowo do normalnego stanu i muszą mieć możliwość takiego powrotu. Są oni chorzy, nadszy i głodni.

My mamy obowiązek

uleczyć, przyodziać i nakarmić naszych nieszczęśliwych współbraci. Nieszczęście, które spadło na nich, nie jest zjawiskiem zwykłym, jest ono wynikiem ich świadomego poświęcenia dla Polski.

Ojczyzna-społeczeństwo polskie musi przegarnąć tych nędzarzy i wraz z życiem przywrócić im zdolność do życia. Niech odczuwają oni słodką opiekę ojczyzny polskiej, dla której życia nie żalowali i męczarni się nie ulekli.

Pomoc Rządu polskiego wystarczy tylko na pierwsze dni po powrocie do kraju. Dalszy los tych nieszczęśliwych należy już do

społeczeństwa,

które przyjmie ich do siebie. Na początek wypada myśleć o przedmiotach pierwszej potrzeby: o bieliznie, ubraniu i pożywieniu.

Podwyższenie wypłat w P. K. O.

Wypłaty doradne z ksiąg P. K. O. zostaną w najbliższej przyszłości podwyższone do sumy 150.000 mk. zamiast 50.000 mk. wypłacanych dotychczas.

Komisje oszczędnościowe.

W myśl wniosku Nadzwyczajnego Komisarza oszczędnościowego Woj. Krakowskiego, utworzone zostały w każdym Ministerstwie i urzędzie centralnym komisje oszczędnościowe, złożone z urzędników poszczególnych resortów. Prace komisji są dokonywane w porozumieniu z Komisarzem oszczędnościowym w celu: 1) doradczego przeprowadzenia oszczędności państwowej, 2) zaprojektowania reformacji ustroju urzędników i wprowadzenia administracji.

„Kurjer Poranny” pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.

Komisarz rządu na miasto Warszawę pociągnięty do sądowej odpowiedzialności redaktora „Kurjera Porannego” za wydrukowanie artykułu p. t. „Na drodze do komunizmu”.

W sprawie tej szereg instytucji jak Polski Biały Krzyż, Polska Repatriantom, Polski Czerwony Krzyż, Polskie Towarzystwo Pomocy Ofiarom wojny, Towarzystwo Lekarzy Kresowych, Związek b. Zakładników, Polski Komitet Wykonawczy na Rusi oraz arcybiskup X. Ropp wydały odezwę do społeczeństwa z prośbą o składanie ofiar w bieliznie, ubraniu i produktach żywnościowych, na ręce wyżej wymienionych Towarzystw.

Spodziewać się należy, że biedacy ci nie zawiodą się na społeczeństwie, które pospieszy ochotnie z ofiarami dla naszych nieszczęśliwych braci.

Którzy akademicy powołani zostaną w październiku do wojaka

Podania o odroczenie składać należy do 15 października br. — Popisowi rocznika 1902 i starszych roczników.

Warszawa, 29 lipca.

Ponieważ rok szkolny (akademicki) rozpoczyna się w miesiącu wrześniu lub początku października, w którym to czasie następują za pisy i ostateczny wynik co do przyjęcia uczniów lub studentów do zakładów naukowych, Minister Spraw Wojskowych polecił urzędowi poborowym (P. K. U.) przyjmować do dnia 15-go października b. r. podania o odroczenie z art. 64 T. U. (Rozkaz Deptu X MSWojsk. L. 18411 z dnia 19 lipca 1923 r.).

Miedzy 15 i 25 października wszystkie podania powinny być rozpatrzone i wydana odpowiednia decyzja.

Jednocześnie P. K. U. zażąda od popisowych, którym podczas przeglądu r. 1902 udzielone zostały odroczenia, w myśl art. 64 T. U. zaświadczeń od władz szkolnych (akademickich), że faktycznie są przyjęci do zakładów na rok szkolny (akademicki) 1923—1924. Tym, którzy przedstawia wymagane dowody

na prawo korzystania z odroczeń z art. 64 — zostaną udzielone odroczenia do dnia 29 października 1924 roku.

Popisowi rocznika 1902 oraz odroczeni z innych roczników, którzy wymaganych zaświadczeń z zakładów naukowych do dnia 15 października b. r. nie przedstawiają — będą obowiązkowo wcieleni do szeregów, jednocześnie z poborowymi rocznika 1902 w ogólnym terminie.

Równocześnie z wcieleniem popisowych rocznika 1902 zostaną powołani do służby czynnej w wojsku stałym i wcieleni do szeregów popisowi, którzy korzystali do dnia 29 października 1923 roku z odroczeń z art. 64 i 65 Tymczas. Ustawy, jednak po tym terminie studia swe ukończyli lub przerwali, względnie nadal ich kontynuować nie będą, wreszcie takich popisowych, którzy w myśl art. 65 powyższej Ustawy utracili już prawo do dalszych odroczeń ze względów na studia.

Chwytać spekulantów walutowych!

Każdy kto wykryje jakikolwiek przekroczenie walutowe otrzyma nagrodę ze skarbu państwa.

Warszawa 30 lipca.

Weszło w życie rozporządzenie ministra skarbu, które głosi, że osoby, przyczyniające się do wykrycia przekroczeń walutowych, względnie do ujęcia sprawców, będą otrzymywały ze skarbu państwa nagrody pieniężne bez względu na to, czy miały bezpośredni obowiązek zwalczania tych przekroczeń, czy też takiego obowiązku nie miały.

Nagrody będą przyznawane przez ministra skarbu po zapadnięciu prawomocnego wyroku sądowego na wniosek specjalnej komisji. Wysokość nagrody określa się według następującej skali: 1) w razie przytrzymania zaró-

wno sprawy, jak i przedmiotu przekroczenia, od 40 do 75 proc. wartości przedmiotu przekroczenia i orzeczonej przez sąd grzywny, 2) w razie przytrzymania tylko samego przedmiotu przekroczenia — od 30 do 60 proc. wartości przedmiotu przekroczenia, 3) w razie ujęcia samego tylko sprawcy — od 30 do 60 proc. orzeczonej przez sąd grzywny.

Na poczet nagrody minister skarbu może zarządzić przed rozpoczęciem sprawy sądowej wypłacenie zaliczki, nie przewyższającej 50 proc. przypadającej nagrody według tymczasowego obliczenia.

Strajk budowlany w Warszawie trwał

Według ostatnich informacji, strajk budowlany w Warszawie, przewleka się ze względu na to, że uposażenie pracowników budowlanych było dotąd bardzo wysokie.

Zdradziwszy swych spółników bandyta sam się powiesił.

Na drodze z Niska do Przyszowa dokonali onegdaj trzech bandyci napadu rabunkowego na pewną żydówkę, której zrabowali rzeczy wartości 2 miljonów mk. Posterunek policji w Nisku ujął jednego ze sprawców rabunku, niejakiego Jana Golasia, który przyznał się do czynu i podał, że w lesie Jełni ukrwają się dwaj inni towarzysze jego zbrojeckiej wyprawy. Policja urządziła obławę, jednak bandytów nie ujęła. Już nazajutrz bandyci ci ostrzeliwali w pobliżu stacji kolejowej w Nisku, pociąg towarowy. Tymczasem Golaś odstawiony do aresztu sądu powiatowego w Rozwadowie odebrał sobie życie, powiesiwszy się w celi aresztantkiej na sznurze.

O mało co nie spłonęła cała Rawa Rusk.

Wskutek wadliwości komina wybuchł pożar w jednym z domów na rynku w Rawie Ruskiej. Wskutek silnego wiatru ogień rozszerzył się i objął sąsiednie zabudowania. Spaliło się kilkadziesiąt domów. Pastwa pożaru padły 2 kobiety i bóżnica. Gdyby nie natychmiastowa pomoc wojska i straży, pastwą ognia padłoby całe miasteczko.

Dotknięty wściekłą gryzą okratowania okienne.

W ostatnich dniach zanotowano w Zagłębin kilka wypadków wodowstrętu, wskutek pokąsania przez psy, chore na wściekłość. Onegdaj n. p. sprowadzono do komisariatu policji w Sosnowcu niejakiego Jude A. z Konstantynowa, który w napadzie szalu gryził okratowanie drewniane okien oraz starał się pokąsać policjantów. Jude odesłano do szpitala.

Policja będzie podporządkowana administracji.

Wobec niejednokrotnie nieskoordynowanej działalności władz policyjnych i administracyjnych, lub wręcz sprzecznych zarządzeń w jednym i tym samym przedmiocie, min. spraw wewn. rozporządzeniem urzędowym ograniczyło ściśle kompetencje obydwu instancji w sposób następujący: władze administracyjne zachowują prawa nakazodawcze, zaś policja jest siłą ściśle wykonawczą i zostaje bezwzględnie podporządkowana władzom administracyjnym.

50 miliardów kredytu dla osadników wojskowych.

Z Warszawy donoszą, iż weszło w życie rozporządzenie prezesa głównego Zarządu Ziemińskiego w sprawie udzielenia kredytu 50 miliardów mk. dla osadników korzystających z ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom W. P.

Pracownicy miejscy w Warszawie grożą strajkiem.

Onegdaj odbył się w magistracie warszawskim wiec wszystkich pracowników miejskich. Zebrani przyjęli z uznaniem stanowisko zarządu Związku pracowników miej. nie zgadzając się na przyjęcie 28 procent zaliczki zwrotnej, wyrazili dalej protest przeciwko taktyce magistratu w stosunku do związków pracowników miejskich i postanowili proklamować w dniu dzisiejszym strejk wszystkich instytucji miejskich, o ile wszystkie postulaty wysunięte przez związki nie będą do dnia dzisiejszego zadowolone.

Oficer-rezerwista z głodu pragnie się sprzedać.

Jedno z pism łódzkich ogłasza niezwykle smutny dokument chwili: oto 29-letnio ppor. rezerwy armji polskiej zdemobilizowany w listopadzie 1922 donosi, że znajduje się bez środków do życia i w żaden sposób nie może otrzymać zajęcia mimo, że ma ukończone gimnazjum w Warszawie i posiada znajomości języków: francuskiego, rosyjskiego i niemieckiego. Zrozpaczony swą nędzą oznajmia, że gotów jest się zaprzedać temu, kto da mu jakieś zatrudnienie.

Tak to nędza doprowadza ludzi do dobrowolnego niewolnictwa w XX stuleciu!

Niezwykły skandal w magistracie plockim.

Cichy rozsiadły na brzegach Wisły Płock będzie miał w tych dniach niezwykłą sensację. Okazało się bowiem, że tak magistrat, jak i plocka rada miejska są przeważnie skompromitowane. Siedm spraw karnych w związku pozostających z nieporządkami magistrackimi znajduje się obecnie u sędziego śledczego. — Rewizja wojewódzka dała wyniki obciążające dla magistratu. Na razie trzymane są one w tajemnicy, lecz w związku z tą sprawą mówi się dużo w Plocku o możliwej dymisji magistratu i rady miejskiej.

Miejmy respekt przed szybami w wozach kolejowych.

Okres bieżący jest okresem rozmaitych podwyżek cen we wszystkich dziedzinach naszego niezbyt wesołego życia. Między in. wraz z podwyżką taryfy kolejowej, która, jak wiadomo, wchodzi w życie 1 sierpnia, podwyższono też „ceny“ za rozbić szyby lub innych przedmiotów szkalnych w wagonach kolejowych. Obecnie pobiera się już za rozbić w wagonach osobowych szyby oprawionej w żelazne ramy 22.000 mkp., zaś szyby normalnej bez względu na wielkość mk. 10.000. Rozbić klosza „kosztuje“ tylko 6.000 mkp.

A więc baczność przed szybami kolejowymi!

Falszerze sacharyny i herbaty.

Od pewnego czasu rozchodziła się obficie w Warszawie fałszowana herbata i sacharyna. W dniu wczorajszym policja aresztowała dwu fałszerzy tych artykułów: Libszycę i Hermana. Znalezione u nich przygotowane już do wysłania 102 funtów herbaty oraz 200 sztuk banderoli i 100 etykiet w kilku formach i kolorach do pak z herbatą. Znalezione również sacharynę w pastylkach (około 6 funtów), — przygotowaną do opakowania i około 600 szt. etykiet do sacharyny firmy „Sal ubles Usines du Rhone“.

Dwie niewinne panienki — bandytami, kolejowymi.

Warszawa 30 lipca.

Plaga kradzieży kolejowych przybiera w bieżącym sezonie letnim coraz bardziej zagrażające rozmiary. Złodzieje chwytają się dla wykonywania swego rzemiosła coraz to perfidniejszych sposobów: niedawno donosiliśmy jak usypiają podróżnych przy pomocy narkotyzowanych papierosów, obecnie znów zdarzył się wypadek, dający nowy dowód „pomysłowości“ opryszków kolejowych.

Do klasy II. pociągu, jadącego z Poznania do Warszawy, wsiadł onegdaj ziemianin z Poznania. Wiół on z sobą walizkę z zawartością... miljaru marek.

Aby nie zwracać zbyt wiele uwagi na tę walizkę, p. X. położył ją na górnej półce pośród mało wartościowych przedmiotów.

Niebawem do przedziału wsiadły dwie młode panny, które wprowadziły z sobą starszą, utykającą na nogę, o 2-ech kijach. Panienki podrzyniwały ją z niezwykłą pieczołowitością. Nad ranem, gdy p. X. spokojnie drzemał, rozległ się trzask drzwi wagonu i obudzony ziemianin z przerażeniem ujrzał uciekające w pole wszystkie trzy pasażerki, z jego miljarową walizką.

Okazało się, że niewinnymi dziewczętkami byli zamaskowani złodzieje kolejowi.

Czy krowa podlega ochronie lokatorów?

Zabawna rozprawa sądowa w Łodzi. — Krowa mieszkająca w dwóch pokojach. — Eksmisja krowy. — Krowa wnosi apelację.

Kraków, 31 lipca.

Donoszą nam z Łodzi o niezwykle zabawnej sprawie sądowej, rozpatrywanej przez sąd tamtejszy.

Niejaką p. Kubuszewską, zajmował 8-pokojowe mieszkanie. Rodzinę miał nieliczną, słuszenie więc obawiał się zarekwirowania tak obszernych apartamentów stojących pustką.

Chcąc zaradzić złemu, p. Kubuszewski urządził sobie w dwu pokojach obórę, do której wprowadził swą krowę, otaczając ją prawdziwym zbytkiem.

Gospodarz domu wystąpił na drogę sądową o eksmisję krowy.

W skardze powództwa umieszczono w tonie zupełnie poważnym niezwykle przekonujące argumenty.

Jeden ze znanych obrońców łódzkich wy-

stąpił z żądaniem rozstrzygnięcia zasadniczego zagadnienia:

Czy ochrona lokatorów dotyczy zwierząt?

Na wypadek, gdyby się pytanie to rozstrzygnęło na niekorzyść powództwa, obrońca ten przygotował sobie jeszcze kilka ważkich argumentów na konieczność wyeksmitowania krowy z jej mieszkania.

Miedzy innemi w skardze powództwa znajduje się ustęp tej treści: „Krowa ta nie znając rozkładu różnych ubikacji, zmuszona jest załatwiać swe fizjologiczne czynności w zamieszkiwanym pokoju, co wykracza przeciw elementarnym przepisom higieny“.

Sąd po naradzie wydał wyrok eksmitujący krowę.

Jak donosi nam nasz łódzki korespondent, pokrzywdzona będzie apelowała.

Idą za przykładem metropolity Szeptyckiego.

W oczekiwaniu amnestji, jak donoszą z Wiednia, złożyło prawie całe min. Petruszewicza razem z urzędnikami wspólne podanie w wiedeńskim poselstwie polskim. Wszyscy podpisują odpowiednie kwestionariusze, które mają być odesłane do Warszawy, skąd dopiero przyjdzie zezwolenie na powrót do kraju. — Prócz starszych zbierają się do powrotu także studenci, którzy powoli składają podania w poselstwie.

Obławy na czarnogieldziarzy i szmuglerów w pociągach.

Śledczą policja łódzka dokonała licznych obław na czarnogieldziarzy oraz szmuglerów w pociągach. Aresztowano kilkunastu czarnogieldziarzy, przy których znaleziono znaczne sumy walut obcych, dolarów, franków szwajcarskich, funtów szterlingów i t. d. Sumy skonfiskowane wynoszą miljarowe kwoty. Poza tem znaleziono spore ilości szmuglu: jedwabi, wyrobów gumowych, perfum etc. Nazwiska aresztowanych trzymane są w tajemnicy.

Mobilizacja „bosonózek“ w Warszawie.

Wedle doniesień jednego z pism warszawskich grupa praktycznych Warszawianek wystąpiła z projektem wytoczenia walki paskarom pończoszковым i wprowadzenia w tym celu mody chodzenia — bez pończoch w trepkach. Nowa moda byłaby istotnie ze wszech miar polecenia godną, wobec tego, że obecne ceny pończoch dochodzą już do 100 tysięcy marek za parę, — jednak ogół szykownych Warszawianek zdecydował się na zrezygnowanie z cieniutkiej jedwabnej osłony swych „nózek“, to trudno w to wierzyć.

Z MAŁOPOLSKI.

Przemyśl.

Uroczyste poświęcenie i wręczenie sztandaru 10 p. saperów. — (r.) Niedziela ubiegła zapisał się na długo w pamięci Przemyślan. którzy w uznaniu zasług położonych w ofierze Ojczyźnie obdarowali pięknym sztandarem 10 p. saperów, pułk przemyskich dzieci.

Tuż przed godz. 10 dziarsko wkroczył na Rynek pułk, którego uroczystość miano świę-

cić, że swoim komendantem ppłk. Dąbkowski w towarzystwie adjutanta Miłosza Cwalińno-Godziemby i zajął czworobok Rynku. Przed ołtarzem polowym zajęli miejsca w zastępstwie p. prez. Rzeczypospolitej generał Żeligowski, M. S. W. reprezentował gen. Latulik w zast. p. wojewody lwow. jawił się z. wojew. p. Dr Karłczy itd

Uroczystość rozpoczęła Msza polowa, którą celebrował ks. bisk. Fiszer w asystencji ks.

wojskowych Truszkowskiego i Sikki. Po Mszy św. przy końcu której w uroczysty sposób dokonał ks. biskup poświęcenia sztandaru — przemówił ks. biskup do żołnierzy. Nastąpiło uroczyste wręczenie sztandaru komendantowi pułku.

Na mównicy stał obecnie ks. kapelan major Truszkowski i rzucając słowa o obowiązku i cnocie żołnierza, kreślił pokrótce dzieje pułku, który otrzymał przed chwilą własny sztandar. A dzieje te wiele ciekawe. Pułk w obecnym składzie istnieje dopiero od roku, a złożony jest z trzech batalionów, z których każdy formował się w innych warunkach. I tak pierwszy baon powstał we Francji w r. 1918 w Erigue, złożony z ochotników amerykańskich i jeńców pol. Drugi batalion stanowiący istotny związek dzisiejszego pułku powstał w Przemyślu w listopadzie 1918 ze zdemobilizowanych saperów austr., biorąc udział intensywny w walkach ukraińskich, wreszcie trzeci baon formuje się we Włoszech w La Mandie di Chivasso, skąd przechodzi do Francji — a następnie podobnie jak pierwszy, jako część składowa armji gen. Hallera przybywa do Polski, biorąc udział w rozlicznych bojach ukraińsko-bolszewickich.

Najlepszą ilustracją zasług pułku jest zestawienie odznaczeń, które pułk otrzymał: i tak: orderów Virtuti Militari 21, krzyży walecznych 167, ponoszące straty: zabitych 2 oficerów, 24 szereg., rannych 9 ofic. i 75 szereg. i 40 szeregowych zaginionych.

Po przemówieniu ks. Truszkowskiego, poczęto wbijać gwoździe do drzewca sztandaru, poczem po defiladzie uroczystość dobiegła końca, zostawiając w sercach uczestników jak naj-milsze wspomnienia.

Popoł. odbyło się skromne przyjęcie w salach kasyna ofic., w czasie którego wygłoszono szereg toastów; wieczorem po koncercie raut zamknął program całej uroczystości.

Niemcy rezygnują z biernego oporu w Nadrenji!

Spadek marki niemieckiej wpłynął na robotników w sensie gotowości współpracowania z władzami okupacyjnymi. — Frank francuski będzie wprowadzony jako środek płatniczy. — Separatyści nadreńscy domagają się odrębnej autonomii dla Nadrenji.

Rzym (PAT.)

Z Paryża podają, że w dobrze poinformowanych kołach mówi się dziś napewno o bliskiej rezygnacji Niemiec z biernego oporu przynajmniej w obsadzonym obszarze Nadrenji. Opór ten był prawie wyłącznie podtrzymywany przez rząd niemiecki. Wskutek katastrofalnego spadku marki niemieckiej, robotnicy otrzymane zapomogi uważają za bezwartościowe i gotowi są współpracować z władzami okupacyjnymi, które oświadczają gotowość wynagradzania robotników we frankach francuskich. Administracja francusko-belgijska w okupowanym obszarze postanowiła wprowadzić frank francuski jako środek płatniczy, a rozporządzenie to może zmienić nagle sytuację w Nadrenji i zagłębiu Ruhry.

Koblencja (PAT.)

Na wczorajszym meetingu separatystów nadreńskich Dr. Dorten nawołując do stworzenia z Nadrenji prowincji autonomicznej, podkreślił, że jest obowiązkiem i jest w interesie ludności Nadrenji żyć w zgodzie z Francją i z nią współpracować.

Erhard uciekł do Jugosławii.

Belgrad. (AW).

Według doniesień dziennika „Preporca“ miał kapitan Ehrhard schronić się do miejscowości Stribotica na terytorium jugosłowiańskie. Dotychczas brak potwierdzenia tej wiadomości.

Krwawe starcia w Bułgarii.

Wiedeń (PAT.)

Donoszą z Monachium: Wczoraj przyszło w Rosenheim do starcia między antyfaszystami a chłopami. Jeden mężczyzna wskutek odniesionych ran zmarł, prócz tego jest kilku rannych.

Bolszewicy walczą z powstańcami na Ukrainie.

Oddział atamana Skripceńki. — Znowu wyroki śmierci.

Charków w lipcu.

Prasa sowiecka komunikuje, że w gubernii Połtawskiej władzom sowieckim poddał się oddział powstańczy atamana Skripceńki. — Oddział ten w ostatnich czasach zgładził około 50 komunistów w okęgach czerniechowskim i Prylukim. Sam ataman Skripceńko zginął w walce.

W Czernichowie w trybunale rewolucyjnym była rozważana sprawa komitetu powstańczego w miasteczku Nosowie. Komitet ten kierował licznymi napadami na pociągi i stacje kolejowe. Śledztwo ustaliło łączność pomiędzy komitetem powstańczym, a zagraniczną organizacją Petlury. Członków komitetu skazano na śmierć.

Tragedja patriarchy konstantynopolańskiego.

Na czele kościoła prawosławnego znajdujący się obecnie patriarcha konstantynopolański Meletios IV. stał się niedawno temu ofiarą brutalnego napadu, i to w czasie odbywającego się pod jego przewodnictwem kongresu panortodoksyjnego, w którym to kongresie brali udział także przedstawiciele cerkwi rumuńskiej, bułgarskiej, serbskiej i rosyjskiej. Z rak napastników, którzy pod komendą Damianidisa wtargnęli do mieszkania patriarchy, wyswołodziła go w stanie oplakany, skrwawionego i ciężko pobitego żandarmerja francuska.

Ta dzika napaść tłumy konstantynopolańskich Greków na swego patriarchę z wyraźnym zamiarem fizycznego zrzucenia go z tronu patriarchalnego bardzo jaskrawo naświetla położenie, w jakim się znajduje Kościół wschodni i jego najwyższy dostojnik.

Meletios IV. został wybrany patriarchą w czasie wojny, wbrew woli zarówno nacjonalistycznej Turcji jak i Grecji króla Konstantyna, został wybrany dzięki poparciu Venizelosa w chwili, gdy po zwycięstwie państw zachodnich Venizelos stanął u szczytu swego powodzenia. Konstantynopol był wówczas głównym ośrodkiem propagandy wielkogreckiej, czuł się już raczej odrodzonym Bizancjum i odradzającą się stolicą grecko-byzantyjskiego państwa. Meletios IV. został też wybrany raczej bizantyjskim patriarchą, niż konstantynopolańskim.

To polityczne tło wyboru Meletiosa IV. sprawiło, że z chwilą, gdy Turcja angorska odniosła pełen triumf a w Grecji po upadku Venizelosa wrócił Konstantyn, venizeljański i bizantyjski patriarcha stanął wobec przewagi swych przemożnych wrogów.

Rząd turecki na konferencji lozańskie: żądał początkowo stanowczo ustąpienia Meletiosa IV., ostatecznie jednak dzięki zabiegom Venizelosa zgodził się, aby pozostał otrzymawszy od Venizelosa zapewnienie, że Meletios IV. ustąpi, jeśliby miało się w przyszłości okazać, że osoba jego przeszkadza ułożeniu się dobrych stosunków między ludnością grecką w Turcji i rządem. Nie dała się jednak niczem dotąd ugłaskać Grecja Konstantyna; synod kościoła ortodoksyjnego w Atenach odsądził był nawet Meletiosa IV. od wszystkich godności duchownych i skazał na dożywotnie zamknięcie w klasztorze, kościół też prawosławny w Grecji odmawia wytrwałe uznania patriarchatu Meletiosa, nie wziął też udziału w zwołanym przez niego kongresie. — Ostatnia też brutalna napaść na patriarchę niży to tłumy jego własnych wyznawców, zdaje się być tylko fragmentem w walce, jaką Ateny Konstantyna prowadzą przeciw patriarcha Venizelosa.

I w rzeczywistości Meletios nie chcąc narażać się na ciągłe ataki zdecydował się wreszcie opuścić Konstantynopol i osiedlić w klasztorze na górze Athos, gdzie dokona żywota, marząc o niespełnionych planach połączenia Kościoła wschodniego z zachodnim.

Straszna epidemia malarji, śpiączki i cholery w Rosji!

Na ukrainie śpiączka i malarja — nad Donem i Wołgą cholera! — Oto obraz współczesnej Rosji!

Moskwa w lipcu.

Epidemia malarji rozwija się w dalszym ciągu zastraszająco. Dane urzędowe stwierdzają, że w czerwcu liczba zapadnięć była cztero-krotnie większą, niż w maju. Rada komisarzy ludowych, wysłuchawszy specjalnego sprawozdania komisariatu zdrowia o groźnym rozwoju epidemii na Ukrainie, wywołującą nawet niebezpieczeństwo dla przemysłu węglowego, uchwaliła wyasygnować specjalne kredyty w celu utworzenia w Charkowie specjalnego instytutu malarycznego, a na terytorjum państwa kilkudziesięciu stacji malaryjnych, w celu badania tej choroby i sposobów walki z nią.

Prasa donosi o groźnym rozwoju epidemii malarycznej w okręgu Baszkirskim. W ciągu ostatniego miesiąca zachorowało na malarię około 40 tysięcy osób.

Jednocześnie w okolicach Żytomierza na terytorjum fabryki zapalek „Ukraina“ w ostatnich czasach stwierdzono szereg wypadków zapadnięcia na chorobę senną, przyczem wypadki śmiertelne dały 80 proc.

W Rosławie nad Donem w ciągu ostatniego tygodnia zarejestrowano zaś 9 wypadków cholery azjatyckiej. Od początku epidemii zarejestrowano w tem mieście 15 wypadków cholery.

Międzynarodowy turniej głupoty ludzkiej.

Rekord wytrzymałości nóg i płuc w tańcu. — Kto potrafi najdłużej tańczyć?

Niezwykłe zainteresowanie wzbudził turniej o mistrzostwo świata w tańcu — zorganizowany w tych dniach w Rzymie.

Chodzi poprostu tu o rekord wytrzymałości nóg i płuc

Specjalnie wybrane jury surowo przestrzega przepisów konkursu. Za faworyta, mającego największe szanse zwycięstwa, uważany jest niejaki Cremonesi, medjolańczyk, który potrafi tańczyć 30 godzin bez przerwy.

Walczy o lepsze z mistrzem świata, Lissonim, słynnym z tego, że przetańczył kiedyś na konkursie 102 godziny, 11 minut.

Z pięknych dam, ogarniętych również szaleństwem tańca należy wymienić panie: Rizę i Le-

gnani. Pierwsza chlubi się rekordem 40 godzin, druga — 35 godzin.

Pozatem bierze udział w tym konkursie znakomity „profesor“ tańca z Rzymu, Luigi Capri, który tak pewien jest zwycięstwa, że przysłał zakład o sumę 20.000 lirów, płatnych przez niego w razie porażki.

Wobec tego wszystkiego nasuwa się myśl, czyby znakomici szampjoni tańca nie uczynili lepiej, rozpisując poprostu wielki międzynarodowy turniej głupoty?

Przynajmniej nie narażaliby na szwank swego cennego zdrowia, któremu, mimo traktowania, może zaszkodzić biljon faktów fox-trotu trylion taktów shimmy...!

Kota! kota!

Dzienniki amerykańskie donoszą, iż do Polski przybyła komisja rządowa rosyjskich so-wietów, w celu zakupu 10.000 kotów dla zwalczania szczurów, które stały się plagą Rosji. Zapewne jest nowy humbug amerykański.

Niemilosierny woźnica

musiał sam zamiast konia ciągnąć wóz.

Tak zrobiono w Ameryce — a u nas?

Starą, nawpół zdechłą szkapę, wioził Moszko Lerner ciężki wóz. Było to w Nowym Yorku dnia 8 lipca, wśród skwaru południowego słońca. Koń ciągnął wodę sodową i padł wyczerpany z gorąca i zmęczenia, Moszko, pochodzący z Lubartowa począł zwierzę szarpać i okładać batem.

Tymczasem dokoła wozu zebrał się tłum ludzi, który zrazu przypatrywał się obojętnie, ale gdy Moszko stawał się coraz zapalczywszy, tłum rzucił się wyprząć konia, nałożył chomąto na woźnicę i kazał mu ciągnąć wóz.

Mojśie myślał, że to żarty, przebakiwał coś o amerykańskiej wolności, o leniwej kobyle, ale nie nie pomogło.

Rad nie rad musiał słuchać, nałożyć uprzęży i ciągnąć wóz. Jedną z przechodzących dam objęła rolę woźnicy i poczęła Moszka okładać batem zachęcając go do ciągnięcia.

— Lepiej — mocniej — prędzej — wykrzykiwał rozwścieczony tłum i niewiedomo jak byliby się skończyło, gdyby nie policja, która uwolniła Lernerę z Lubartowa z uprzedzą, oskarżając go w sądzie o znęcanie się nad zwierzęciem.

Ostatni Mohikanin.

Z Nowego Jorku donoszą, że w Portland w stanie Oregon zmarł ostatni indjanin czystej krwi, przeżywszy 125 lat.

Indianie zamieszkujący Meksyk lub t. zw. rezerwacie (miejsca wyznaczone i ściśle odgraniczone) Północnej Ameryki są już mieszańcami tej przez cywilizację europejską w barbarzyński sposób wyteplonej rasy.

Z DNIA.

Jak sobie w dawnej Polsce radzono z paskarzami.

Kwestja walki z drożyzną przedmiotów pierwszej potrzeby dobrze znana była i w dawnej przedrozbiorowej Polsce.

Już wtedy ustanawiano taksy na chleb, mięso, ryby, skóry i t. p. zakładano zbożowe magazyny policyjne, sprzedawano po taniej cenie prawdziwie ubogim chleb razowy, ułatwiano wioślanom dowóz produktów do miasta, ogłaszano „wolnice“ na wszystko, co należało do pierwszej potrzeby, konfiskowano na rzecz domów ubogich wiktuały straganiarzy, utrzymujących szalę do wagi z „nierzetelnymi gwichłami“ i t. d.

Ustanowiona na sejmie czteroletnim komisja policji obojga narodów przekonawszy się, że kary pieniężne, nakładane na niesumieńczych kupców i przekupniów „wcale poprawić nie zdołają“, zamieniła takowe na kary osobiste. Z aktów tej komisji dowiadujemy się, że każdy „przekonany“ piekarz oprowadzany był po mieście przez pacholków, sługi miejskie i strażnika policyjnego z niedoważonym chlebem lub niewypieczoną bułką, trzymanymi w górę oraz z kartką na plocach i piersiach, oznaczającą dużymi literami przewinienie; trzy razy zatrzymywano go na przeciąg kwadransu czasu na Krakowskim Przedmieściu, pod statua króla Zygmunta, na dziedzińcu pałacu Rzeczypospolitej i na rynku Starego Miasta, trzykrotnie też w tych miejscach trębacz miejski przy odgłosie trąby ogłaszał karę winnego.

Tak czynili pracownicy.

KRONIKA.

REPERTUAR TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO.

Środa: „Dardamelle—rogacz“.

REPERTUAR TEATRU „GONIMIONA“.

Czwartek: „Co Warszawa tańczy i śpiewa“.

Piątek: „Co Warszawa tańczy i śpiewa“.

MIANOWANIA. Senat Akademicki Uniwersytetu Jagiellońskiego posunął p. Karola Winiarza kierownika Administracji Kliniki U. J. do VII stopnia służbowego urzędników państwowych.

TRZY MILJARDY KREDYTU DLA GMINY M. KRAKOWA. Gmina m. Krakowa otrzymała od Rządu na pokrycie niedoboru administracyjnego pożyczkę 1 miliard marek, dalsze zaś 2 miljardy otrzyma w sierpniu b. r. Pożyczkę tę ma gmina m. Krakowa zwrócić Rządowi z końcem bieżącego roku w złotych polskich.

ZBLIŻENIE POLSKO-RUMUŃSKIE. Dnia 6go sierpnia o godzinie 9.45 rano przyjeżdża do Krakowa grupa parlamentarna rumuńska, złożona z 20 osób. Jest to już trzeci z rzędu zapoczątkowany odwiedzinami królewskiej pary rumuńskiej i delegacji rumuńskich dziennikarzy epizod, który świadczy, że praca nad zbliżeniem polsko-rumuńskim postępuje wciąż naprzód, że węzły przymerza polsko-rumuńskiego zacieśniają się coraz silniej. Odwiedziny Polski przez delegację rumuńską parlamentarną nabierają tem większego znaczenia, że delegacja ta wraz z polską grupą parlamentarną udaje się do Kopenhagi na międzyparlamentarną konferencję. Delegacja uda się po zwieźleniu zabytków historycznych Krakowa do Wilezki, by zwiedzić szczegółowo saliny. Prezydium m. Krakowa poczyniło odpowiednie przygotowania celom przyjęcia ich i udogodnienia gościom dwudniowego pobytu w naszym mieście.

KONKURSOWE STRZELANIE. Z okazji dorocznego święta żołnierskiego odbędzie się pod protektoratem d. dy O. K. krak. gen. dyw. Ozikla dnia 6 sierpnia b. r. o godzinie 2 popołudniu w strzelnicy szkolnej na Woli Justowskiej strzelanie konkursowe dla oficerów i równorzędnych załogi krakowskiej, jak i dla emerytów i rezerwowych oficerów. Program obejmuje strzelania: oficerskie, dla pań, do tarczy, dzika, sarny i makao. W skład komitetu ścisłego strzeleckiego, zarządzającego niniejsze konkursowe strzelanie wchodzi: ppłk. Schloegl, mjr. Dobrowolski, oraz por. Walz i Cheraży. Odpowiedni rozkaz, omawiający szczegóły konkursu, wydała wczoraj Kom. Obczu War.

Huragan drożyzniany coraz bardziej szaleje.

Z dnia na dzień w górę. — Znów podwyżka cen tytoniu. — Piekarze dostali nowe ceny bułek. — Chleba w Krakowie braknie. — Kiedy się ta orgja skończy?

(d.) O tem, że z dnia na dzień wszystko szalenie w cenach wzrasta, wiemy nie od dzisiaj, a mimo to dotąd nie znaleźliśmy lekarstwa skutecznego na tę chorobę, trawiącą nas tak długo. Gdzie się tylko zwrócić, wszędzie dają się słyszeć głosy: „to a to od jutra drożeje — kup sobie, póki taniej“. A jak tu kupić, kiedy gnośzy brak, nie chcą spadać z nieba? Każdy dzień niemal przynosi nam nowinkę wcale zresztą niepożądaną.

I oto dowiadujemy się z dyr. monopolu tytoniowego, że z dniem dzisiejszym tytoni i papierosy, oraz cygara podrożeją o 20%. Podwyżka ta — jak nas poinformowano — jest uzupełnieniem ostatniej, dziesięć dni temu zarządzonej.

Na dodatek tej „arcymilej“ wieści nastę-

puje druga do niej podobna. Z dniem dzisiejszym podrożeło pieczywo białe w następującej wysokości: za 1 bułkę 6 dkg. gładką zapłacimy od dzisiaj 700 Mkp., za 1 sztukę zaś pieczywa wiedeńskiego 550 Mkp. Cena chleba została narazie niezmienną, ponieważ na wczorajszym posiedzeniu m. Komisji cennikowej nie doszło między komisją a delegacją piekarzy do porozumienia co do kalkulacji cen mąki.

Wobec tego nieporozumienia piekarze puścili alarm, że chleba w Krakowie braknie.

Notując te dwa fakty nowej fali drożyznianej, zastanawiamy się nad tem, czy już nie za kilka dni — ale za kilka godzin nie usłyszymy znów o jakiejś podwyżce cen artykułów pierwszej potrzeby. Zamiast tamować podrożałość drożyzny, wszyscy i wszystko przebiega do jej wzrostu. Kiedyż to się skończy?

Koszta utrzymania w Krakowie zwiększyły się w lipcu o 77.36 procent.

Komisja lokalna dla badania wzrostu kosztów utrzymania w Krakowie złożona z przedstawicieli Rządu, organizacji przemysłowców i organizacji robotników, na posiedzeniu swem

w dniu 31 lipca b. r. ustaliła, że w miesiącu lipcu w porównaniu z miesiącem czerwcem, koszty utrzymania rodzinny pracowników, złożonej z 4 osób, zwiększyły się o 77.36%.

SPRZEDAŻ CUKRU. Z dniem wczorajszym rozpoczęła się sprzedaż cukru przydzielonego Magistratowi do rozdziału na lipiec. Sprzedaż odbywać się będzie w dwóch kramach, jak dotychczas na placu św. Ducha i w Podgórzu przy ul. Nadwiślańskiej obok filii Elektrowni miejskiej. Kramy te sprzedawać będą cukier po 1 kg. tylko tym, którzy się wylegitymują, że nie należą do żadnego konsumu ani Związku, które otrzymują przydział cukru bezpośrednio przez Nadzwyczajny Komisarjat do walki z lichwą, bądź też otrzymują przydział z Magistratu. Zaznacza się, że w Krakowie bezpośredni przydział cukru otrzymują: Związek słow. robotniczych „Proletariat“, 2) Spółdzielnia udziałowa pracowników kolejowych, 3) Związek urzędniczy „Zespół“ oraz 4) Tow. „Rozwój“.

Konsumy, zakłady i instytucje zgłaszają się o przydział cukru. Do rozdziału otrzymał Magistrat 10 wagonów cukru, którego cenę ustalono za 1 kg. kostkowego 21.000 Mkp., grysikowego zaś 15.000 Mkp.

CUKIER DLA INWALIDÓW. Związek Inwalidów wojennych będzie we czwartek sprzedawał cukier dla swych członków. Należy przynieść legitymację.

NA WCZORAJSZYM TARGU dała się odczuć dalsza wyżka cen artykułów spożywczych. Za zboże płacono: za 1 kg. pszenicy 6800—7000 M., żyta 3400—3500 M., jęczmienia 3—3100 Mk, owsa 3800—4000 M., maki żytniej 5500—5800 Mkp., nuki 11500—12000 Mkp. Nabył kosztował: 1 litr mleka zb. 2—2300, niez. 2500—3000, kwaśnego 2—250, śmietany słodkiej 3500—4000, kwaśnej 10—12.000, 1 kg. masła 48—50.000, sera 9500 do 10.000, 1 jaję 900—1000 Mkp. — Drób: kura 30—60.000, 1 p. kurecząt 25—50.000, kaczka 30—40.000, gęś 60—90.000, jarzyny: 1 kg. ziemniaków 1200—1300, buraków 2—2500, marchew 2500—3000, seler 5800—6000, pietruszka 2500—3000, kapusta 5—6000, owoce: 1 kg. jabłek 10—12.000, gruszek 6—10.000, moreli 30—34.000, wiśni 20—24.000, czereśni 18 do 24.000, malin 18—1.000, 1 l. poziomki 12—14.000, borówek 2—3500, porzeczki 7500—8000.

SPRZED BYDŁA W KRAKOWIE. Na targi od 21—27 b. m. spędzono 76 buhaji, wołów 80, krów 416, jałówek 177, cieląt 549, owiec 1, nierogacizny 1051, razem 2350 zwierząt. — Płacono za 1 celnar mietryczny żywej wagi buhaje od 940.000 do 1,541.000 Mkp., woly od 1,180.000 do 1,586.600 Mkp., krowy 820.000 do 1,588.800 Mkp., jałowniki 210.000 do 1,420.000 Mkp., cielęta 100.000 do 1,734.500 Mkp., nierogaciznę 1,500.000 do 1,950 tys. Mkp., — tej wagi nierogaciznę 2,090.000 do 2,400.000 Mkp.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na konsumcję miejscową 2038 sztuk, niesprzedanych

i na chów 262 sztuk. Ceny powyższe obliczone bez opłaty akcyzowej.

TRZY DNI „POD TELEGRAFEM“. W ciągu trzech dni areszta policyjne załudniły się niezwykle nowymi lokatorami, których szczegółową listę „de grubis“ podajemy: A. Węstein—oszust, J. Dutkiewicz—amator cudzej skóry, J. Studniński—specjalista garderobiany, T. Onecki—pajeczkarz, H. Rosenlicht i Eleonora Zajac—zawodowi doliniarze, A. Krawczyk, Br. Buratowski i St. Wandas—złodziejska spółka fotograficzna, Stefan Rusinek—sianokrad oraz A. Kostuj, Marian Ochwała i Franciszek Wietrzyk — fachowi garderobiani i obuwiani złodzieje. Wszyscy powyżej wyszczególnieni otrzymali gratisowe mieszkania z całonocnym utrzymaniem w hotelu pod „Telegrafem“.

WIELOMILJONOWE KRADZIEŻE. Z niezamkniętego mieszkania przy ul. Senatorskiej skradziono Honoracie Gregorskiej garderobę i biżuterję wartości około 30 milionów Mkp.—Drowi Hofmanowi zamieszkałemu przy ul. Zybkiewicza, skradziono z zamkniętego znowu mieszkania srebro stołowe, wartości 50 milionów marek. Ponadto notuje policja kilka wypadków kradzieży skórek wyprawionych, garderoby, bielizny i różnych drobiazgów, szacowanych jednak przy dzisiejszej drożyznie na miliony marek.

PLONY DWU OBLAW POLICYJNYCH. W ciągu dwu obław policyjnych aresztowano — prócz wymienionych już — w śródmieściu i na peryferiach Krakowa oraz w restauracji „Kresy“, na plantach, na ulicach i w pokątnym domu przy ul. Szerokiej 14 — 68miu podejrzanym osobnikom. Ponadto udało się policyi ująć Juliana Białysa, ostatniego z szajki bandyckiej Józefa Kozy, który razem z innymi 6-ma bandytami dopomagał do szeregu zbrodni, morderstw i napadów bandyckich na terenie tutejszego województwa. Szajka ta dopuściła się w latach 1920 i 1921 przeszło 20 napadów rabunkowych i 6 morderstw.

Chcieli przemycić walutę polską do Niemiec.

Na granicy polsko-niemieckiej w Chorzowie (Górny Śląsk) przytrzymano 5 osób, które usiłowały przemycić przez granicę do Niemiec większą ilość polskiej waluty w celach spekulacyjnych. Przemycników aresztowano i odatowano do sądu, pieniądze skonfiskowano.

Zbiórka ucieczka więźniów.

Z aresztu komisariatu policji w Tarnopolu uciekło 5 więźniów przy pomocy wybicia otworu w murze. Za zbiegłymi zarządzoano antychłami pościg, przyczem ujęto dwóch najbardziej niebezpiecznych aresztantów, za pozostałymi trwa pościg.

Ze sportu.

PILKA NOŻNA.

Jutrzenka — Oppeln 4:0 (3:0).

Ogórkowy sezon sportowy w Krakowie i nawet w tę niedzielę nie został zakłócony. — Sprowadzona przez Jutrzenkę drużynę niemiecką z Opola z niem. części Górnego Śląska okazała się zespołem słabym nad którym łatwo uzyskała przewagę i zwycięstwo Jutrzenka, która starała się pokazać ładną i celową grę, co w dużej mierze jej się udało. Jedną bramkę pada z rzutu karnego, druga z wolnego. Sędzia p. Rząsa chwilami niezdecydowany pozatem, zupełnie dobry. Publiczności mało.

Cracovia Komh. — Sparta 2:0 (2:0).

Olsza — Zwierzyniecki K. S. 1:0.

Zawody o mistrzostwo grupy Krakowskiej klasy B., decydujący goal pada z karnego. Sędzia stroniący dla Zwierzynieckiego K. S. który grał nadzwyczaj ostro i brutalnie. Publiczności bardzo mało.

KOLARSTWO.

Wyścig 100 km. na przestrzeni Kraków — Bochnia i z powrotem przyniósł zwycięstwo p. Höchsmannowi K. K. C. i M.

Giełda.

Kraków (PAT.)

Akcje. Cyfry, rozumia się w tysiącach marek polskich	W transakcji
Polski Bank Przemysłowy	65—60
Bank Małopolski	92—96
Ziemski Bank Kredytowy	39
Bank Komercyjny	26
Bank Kredytowy w Warszawie	275
Polskie Tow. Handlowe w/m	76—78
„Impex”	2,1—2,2
„Pharma”	132—140
Bracia Rolniccy w/m	34
„Polski Glob”	8—8,3
„Żegluga Polska”	18—20
Zieleniowski	1400—1350
H. Cegielski	158—165
Parowóz	210—115
„Automotor”	45
„Potęga”	1100
„Trzebinia”	230
„Górka”	1420—1475
Sierszańskie zakłady	990—1025
„Tepege”	450—435
„Polska nafta”	120—130
„Pokusie”	75—76
„Oikos”	525—535
Syndykat Koszykarski	65—67
Fabryka przetw. tłuszcz. Trzebinia	500—525
„Krakus”	150—145
Głodorów	800—850—820
Cmielów	195—225
Elektrownia Siersza	68—70
S. W. Niemojewski	420
Fabr. kapeluszy Myślenice	63—73

Warszawa. (PAT.)

Akcje. (Cyfry w tysiącach marek polskich). Bank dyskontowy 1,050.000—975—1,000.000; Bank dla handlu i przemysłu 295—280—320; Bank kredytowy Warszawa 260—280; Bank małopolski Kraków 85; Bank zjednoczenia ziem polskich 250—260; Bank zachodni 775—800; Bank związku spółek zarobk. Poznań 650 do 700; Bank zw. ziemian 85—70—90; Cerata 525—290—550; Puls 2,000.000—1,975.000; Wildt 270—150—170; Czeszce 6,500.000—6,000.000—6,150.000; Warsz. tow. fabr. cukru 8,000.000—6,700.000—7,000.000; Finley 200—190; Drzewny przemysł 80—65; H. Cegielski 170—157 1/2—152 1/2; Modrzejów 1,600.000—1,650.000—1,500.000; Orthwein 165 do 145; Rudzki 770—650—690; Ursus I em. 950—960, II em. 315—290; Parowoz 210—200—205; Zawiercie 58,000.000—56,000.000; Hurt 45; Żegluga 38—34—35; Elektryczność 1,700.000; Spirytus 1,650.000—1,200.000—1,250.000; Polska nafta 128—115—120; Lenartowicz 40—38; Siła i Światło 630—640—610; Cmielów 200—205—200; Sole potasowe 850; Klucze 265—230; Polskie tow. elektryczne 115—150—140; Kabel 260—200—250; Spies 940—860—880; Strem 4,000.000; Nerblin 550—420—480; Trzebinia 390—260; Bel-

Ohydna zbrodnia czy sprytny podstęp literacki?

Napad uzbrojonych bandytów. — Zamordowanie kupca. — Pastwili się nad trupem, poczem zakopali go w rowie. — Przysięga bezdomnej kobiety. — Ofiara zadaje kłam swym pierwszym zeznaniom. — Czy strach przed zemstą bandytów.

Pełna tajemniczość sprawa znajduje się obecnie „na warsztacie” ekspozytury śledczej komendy pol. państwowej powiatu warszawskiego.

Na policji zgłosił się pewien jegomość i że znał, że jest b. atem Wiktorji Niedziałkowskiej, która przyjechała doń z prośbą o pożyczkę pieniędzy, opowiedziała mu następującą niesamowitą historję: Przed tygodniem wracała z jarmarku z Sochaczewa wraz z pewnym kupcem, którego nazwiska nie pamięta. Po drodze napadli ich uzbrojeni w rewolwery bandyci i zażądali pieniędzy. Niedziałkowska oddała swe 3 miliony, gdy zaś towarzyszący jej kupiec stawiał opór i nie chciał oddać swoich pieniędzy, bandyci rzucili się na niego i uśmiercili pchnięciem noża w serce; pastwili się nad konającym, obrabowali następnie do szczerbiny trupa, poczem zakopali go pod drzewem.

W dalszym ciągu z zakrwawionemi rękoma rzucili się na Niedziałkowską; wzruszeni wreszcie jej płaczem i prośbami, darowali jej

życie pod tym jednak warunkiem, że „pary z gęby nie puści”. Nieszczęśliwa ofiara musiała klęknąć na ziemi i złożyć uroczystą przysięgę że rzecz całą zatrzyma w tajemnicy.

I istotnie wróciwszy do Warszawy, nie powiadomiła policji.

Brat „bohaterki” dramatu usłyszawszy tę opowieść, dał natychmiast znać do policji śledczej. I oto zaraz sprawa cała nabrała tajemniczego charakteru.

Niedziałkowska oświadczyła policji, że to wszystko nieprawda, że żadnego morderstwa nie było, nikt jej nie napadał, a całe opowiadanie wymyśliła ona tylko po to, by od brata pożyczyć pieniądze.

Trudno obecnie rozwiązać całą zagadkę; wydaje się nieprawdopodobnem, by kobieta ta cały ów wypadek tak na poczekaniu wymyśliła. Pozostaje więc pytanie: czy strach przed zemstą bandytów zamknął jej usta i każe dochować przysięgi?

Policja energicznie prowadzi śledztwo w tej tajemniczej sprawie.

Bliski krach finansowy Niemiec.

Banknoty milionowe.

Berlin (PAT.)

W najbliższych dniach Bank Rzeszy wypuści w obieg banknoty jednomilionowe.

Z powodu braku banknotów szereg miast wypuścił własne znaki obiegowe.

pol 50; Skóry i garbarki 96—92 1/2; Tow. zachodnie dla handlu 70—60—75; Kijewski 600 do 595; Czersk 1,450.000—1,200.000—1,260 tys.; Gosławice 650—660—610; Michałów 750 do 710; Łazy 105—90—100; Węgiel 1,425.000—950—1,325.000; Lilpop Rau 270—230—245; Ostrowiec 2,400.000—2,200.000—2,300.000. V em. 2,150.000; Ron Zieliński 275—24—265; Starachowice 1,075.000—950.000; Pocisk 190 do 160—175; Zieleniewski 1,650.000—1,400 tys. do 1,490.000; Zyrardów 42,000.000—39,000.000; Borkowski 140—118—122 1/2; Jabłkowscy 50—46—47; Polhal 28—25—26 i pół; Haberbusch 825—820—850; Nobel 700 do 680; Pustelnik 275—230.

Waluty. Dolary Stanów Zjednoczonych 195.000—196.000—194.000; dolary kanadyjskie 193250; franki francuskie 11700; marki niemieckie 0.14—0.16; korony austriackie 270, korony czeskie 5775; leje rumuńskie 1000.

Czeki. Belgia 9700—9400, sp. 9500, kupno 9300; Berlin 0.16 1/2—0.15, sp. 0.16, kupno 0.14; Gdańsk 0.16 1/2—0.15, sp. 0.16, kupno 0.14; Londyn 915000—893000, sp. 901000, kupno 888000; Nowy York 198500—195000, sp. 196000, kupno 194000; Nowy York drobne sp. 195500, kupno 193500; Paryż 11750—11450—11550; Szwajcaria 35700—34800, sp. 35100, kupno 34500; Wiedeń 282 1/2—275 1/2, sp. 277 1/2, kupno 273 1/2, Włochy 8700—8500; Holandia 78900.

Zurych. (PAT.)

Zamknięcie giełdy. Berlin 0.0005; Holandia 220.50; Nowy York 560.64; Paryż 32.70; Medjolan 24.30; Praga 16.57 1/2; Budapeszt 0.02 3/4; Bukareszt 2.82; Belgrad 5.80; Sofja 5.15; Warszawa 0.0028; Wiedeń 0.0078 7/8; austr. korona stempl. 0.0079.

Kraków. (PAT.)

Giełda zbożowa. Żyto stare 340.000 loco Kołomyżów; słoma nowa prasowana 85.000. Tendencja niewyjaśniona.

Kraków.

Materiały budowlane: Cegła maszynowa 1000 sztuk 1000.000, — pustaki 1000.000 —

1,800.000, dachówka palona 1000 I gat. — 2000.000, — II gat. 1500.000, gąsiory 5000 za sztukę, wapno palone 10 tonn 3800.000 — 4800.000, terpogazowy destylowany za 1 kg. brutto za netto 7100, —zwyczajny brutto za netto 550, papa dachowa 10 m. Nr. 80 2100000 Nr. 100 — 1760000, Nr. 120 — 1450.000, Nr. 140 — 1230.000. szkło budowlane na 1 m² zależnie od grubości, 1 1/2 mm. grub. 2,90 Friszw. 2 mm 3,30 Friszw., szkło ornamentowe 1 metr kw. 4,80 złp., szkło drutowe 1 metr kw. krajowe 9,60 złp., czeskie 200600, cement 100000 kg. 8500.000, klinkiery 3000 sztuka, carboli-neum za 1 kg. netto 8000. Tendencja mocna z powodu zwyżki obrydów walut. W najbliższym czasie spodziewana jest nowa podwyżka cen materiałów budowlanych.

Kraków.

Łuszcze. Mydło 46—47, łój krajowy 48, kostny zagraniczny 37, zagraniczny zwyczajny 43, wszystko za tonnę loco Kraków w funtach szterlingach. Soda kaustyczna w detalu 10000 w hurcie 9000 za 1 kg., soda amoniakalna 34000, żywica francuska gat. WW. 102 Frf. za 100 kg. — gat. IK 98 Frf. — amerykańska 6,40 dol. za 100 kg., kwas kokosowy w beczkach żelaznych 21,75 dol. — w drewnianych 21,50 dol. Tendencja mocna z powodu zwyżki obrydów walut.

P. T. Prenumeratorów

Prosimy o natychmiastowe piszczenie przedpłaty za miesiąc sierpień w przeciwnym razie będziemy zmuszeni wstrzymać wysyłkę dziennika.

Wpisy

na Kursa handlowe roczne i półroczne oddziały żeńskie i męskie w Szkole „HERMES” Janna Pilcha, Kraków, 2031 FLORJAŃSKA 39. przyjmuje się codziennie.

KINO

Drż sensacyjna premiera — NOWOŚĆ. — Od 1 b. m.

Nadzwyczajny dramat współczesny w 6 aktach z prologiem:

„U PROGU HANBY”

W głównej roli: Werner Kraus i M. Bernay.

Wspaniałe zdjęcia na morzu w Chinach (polaria opium) i Ameryce. — Tło: „Wyspa”, dokoła krąży „Erynie”, duchy zamordowanych łaknących zemsty.

WANDA

Głoszenia z Niemiec przez
biuro ogłoszeń „PAR“
Poznań i Berlin SW.
68, Neuenburgerstrasse 4.

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta
od godziny 9-1 w połu-
dnie i od godziny 4-7
wieczorem.

CENY OGŁOSZEN: drobne ogłoszenia za słowo Mk 300— dla poszukujących posad Mk 150— za słowo: drobne o treści matrymonialnej Mk. 450
wiersz milim. jednoszpalt. Mk 980— wiersz milim. w rubryce „Nadesłane“ Mk. 2930— wiersz milim. po kronice Mk. 3990
Ogłoszenia przed tekstem wiersz milimetr. Mk. 4630— Za układ tabelaryczny, kombinowany 80%.

Ogłoszenia zagraniczne 130% droższe. — (Za terminowe zamieszczenie wszelkich ogłoszeń Administracja nie odpowiada) — Ceny powyższe obow. od dn. zmiany w nagłówku

Wolne posady

OSOBA starsza poszuki-
je kobiety uczciwej,
któraby się zajęła gospo-
darstwem. Zgłoszenia pod
„Szlachetna“ do Adm.
„Gonca Krak.“ 1022

POSZUKUJE mieszkania
w Krakowie o kilku
pokojach, dzielnica obo-
jętna. Płace dolarami lub
frankami szwajcarskimi.
Zgłoszenia pod „Obca wa-
nina“ do Adm. „Gonca
Kra.“ 1025

POSZUKUJE się dozorey
domowego, którego-
żona zajęła się małym
gospodarstwem. Wiado-
mość między godz. 6 a 8
wieczór Emaus 4 Dz. XIII.

ZDOLNA i uczciwa kil-
młarkę przyjmie od 1
września. Zgłoszenia pi-
semne pod „Kilim“ do
Adm. „Gonca Krak.“ 909

SŁUŻĄCA starsza z do-
brej świadectwami
poszukiwana do bezdzie-
łnego małżeństwa na wy-
jazd. Zgłoszenia pod „Star-
sza na poste-restan. Kra-
ków.“ 1010

PANNY bezdolne
w ekspedycji masar-
skiej potrzebne zaraz
Rożycki, Sławkowska 22.

Poszukują posady

CHŁOPIEC lat 17 inteli-
gentny z czwartą kla-
są gimnazjalną chce udać
się na praktykę do tartak-
u. Zgłoszenia pod „Tar-
tak“ do „Gonca Krak.“ 1008

CEBIE posadę admi-
nistracyjną w leczni-
cy prywatnej. Posiadam
kilkuletnią praktykę i de-
bre świadectwa. Łaskawe
zgłoszenia do „Gonca Krak.“
pod „Solidna“ 1017

Kupno

PIANINO używane kupię,
ewentualnie nawet na
prowinie. Zgłoszenia pro-
szę nadsyłać pod „Piano“
do Adm. „Gonca“ 1028

KUPIĘ kilkanaście mor-
gów żyznej ziemi or-
nej we Wschodniej Mało-
polce i kilka morgów la-
su tamże. Zgłoszenia pi-
semne do „Gonca Krak.“ pod
„Urodzajna gleba“ 1030

KUPIĘ „Heliar“ sam lub
z kamerą najchętniej
lusterkową. Zgłoszenia
pod „Heliar“ do Adm.
„Gonca Krak.“ 1020

KUPIĘ kilka obrazów
sławnych malarzy.
Zgłoszenia z podaniem
ceny proszę skierować
pod „Obrazy“ do Adm.
„Gonca Krak.“ 1118

KUPIĘ bibliotekę bez
względu na ilość dzieł,
ewentualnie większą ilość
egzemplarzy jakiego wy-
dawnictwa. Łaskawe zgło-
szenia proszę skierować
pod „Biblioteka“ do Adm.
„Gonca Krak.“ 1033

Sprzedaz

BUTY nowe żółte męskie
Nr. 42 sprzedam po
zniżonej cenie. Kraków,
Retoryka 9 parter, 1 drzwi
na lewo od godz. 3-4 po-
łudniu. 1027

KAMIEŃCIE dwupiętro-
wą będącą w małym
miejscu powiatowym za-
mienie na kamienicę je-
dnopiętrową lub partero-
wą z ogrodem w Krako-
wie. Zgłoszenia pod „Za-
miana“ do Adm. „Gonca
Kra.“ 1021

Matrymonialne

KTÓRA z młodych, przy-
stojnych i niebiednych
pań, odda swą rączkę 27-
letniemu ładnemu chło-
pcu, urzędnikowi państwo-
wemu, niech napisze do
Adm. „Gonca“ pod „Ka-
towice“ 1513

PANNA przystojna po-
szna lat 18 sierota
z braku znajomości tą
drogą poszukuje również
człowieka zamożnego, któ-
ryby po bliższym pozna-
niu mógł zostać jej męż-
em. Zgłoszenia pod „Ide-
alny mąż“ do Administr.
„Gonca Krak.“ 1012

DWIE młode i intelligen-
tne panny, w celu to-
warzyskim pragną nawią-
zać korespondencję z dwo-
ma inteligentnymi, sym-
patycznymi a wesołymi
chłopcami, do lat 30. Fo-
tografie wymagane. Listy
nadsyłać do Adm. „Gon-
ca Krak.“ pod „Humor“
i „Wrzós“ 904

BRUNET władający je-
zykami i pragnący
osiadlić się na południu
nad morzem chciałby po-
słubić pannę z dobrego
domu, piękną i posadzą —
by nie tęsknić za krajem.
Gdyby się znalazła dobra
dusza, któraby poświęciła
się chciała dla szczęścia
człowieka smutnego, raczy
zawiadomić go o tem li-
stownie pod szyfrą „Ra-
dosć“ do Adm. „Gonca
Kra.“ 1034

Zaginione

ZGUBIONO dnia 27 to-
rebkę czarną z cen-
nymi dokumentami w dro-
dze z Kopalni na dwor-
zec kolejowy w Wieliczce.
Uczciwy znalazca zechce
ją doreczyć za szum wy-
nagrodzeniem ul. Filipa 3.
1028

100.000 NAGRODY
dam temu,
wspiałomysłnemu, któ-
ry odda mi zgubioną w
przechodzie między ulicą
Sławkowską, Długą a Sza-
kiem srebrną torebkę.
Znalazca zechce ją oddać
na ul. Sławkowską 19/III
1014

Lokale

DWIE zdolne, intelligen-
tne panienki przyjmę
na mieszkanie od 1 wrze-
śnia za prowiant. Opieka
zapewniona. — Zgłoszenia
pismem do Adm. „Gonca“
pod „Opieka“ 1031

POSZUKUJE mieszkania
w Zakopanem na ty-
dzień. Łaskawe zgłoszenia
proszę nadsyłać pod „Ty-
dzień“ do Administracji
„Gonca“ 1023

POSZUKUJE dużego po-
koju z piecem kuchennym,
dzielnica obojętna.
Zaniacę wysoki czynsz.
Zgłoszenia pismem do
Adm. „Gonca Krak.“ 1009

CZYNSZ w każdej wy-
sokości zapłacę za wy-
najęcie mieszkania skła-
dającego się z 2 lub 3 po-
koi z kuchnią. Zgłoszenia
Retoryka 9, parter na le-
wo. 901

CUDZOZIEMIEC poszu-
kuje dwóch pokoi z
kuchnią. Pośrednictwo
włączone. Zgłoszenia do
Adm. „Gonca Krak.“ 971

Uwagze Gospodyń!

KUNEROL

NAJLEPIEZY TŁUSZCZ ROŚLINNY
1954 ukazał się znowu w sprzedaży.

Przedstawiciel: M. Vorzimmer, Kraków.

Różne

MASZYNY do szycia
znane „Kasprzyckie-
go“. Tanio — Hurtowe —
Detalicznie — Raty, War-
szawa, Marszałkowska 153.
Zamawiać można listo-
wnie. 1971

ZGUBIONA kartę zwol-
nienia z wojska z dnia
5/7 1923 na nazwisko Jan
Czopek ur. 1902 w Piotro-
wicach pow. Oświęcim
unieważniam. 2026

UNIEWAŻNIA się legi-
tymację Nr. 6010. wy-
stawioną na imię Heleny
Balonówny, nauczycielki
w powiecie Chrzanow-
skim.

LICEUM KRZEMIENIECKIE ogłasza Konkurs na posady nauczycielskie od 1 września b. r.

a) w gimnazjum i seminarjum w Krzemieńcu:
dwóch nauczycieli języka polskiego, nauczyciela histo-
ryi, dwóch nauczycieli matematyki, naucz. fizyki, naucz.
przyrody i geom., naucz. pedagogiki, naucz. śpiewu i muz.,
nauczycielki gimnastyki, nadto dyr. i trzech wychowawców internatu uczniów na warunkach dyrektorów i nauczycieli szkół średnich, oraz przełożonej i dwóch wychowawczyń internatu uczennic, również na warunkach nauczycieli szkół średnich, dwie nauczycielki szkoły ćwiczeń.

b) w średniej szkole rolniczej w Białokrynicy 3-ch nauczycieli dla następujących przedmiotów: botanika, hodowla zwierząt, organizacja gospodarstwa, encyklopedia rolnictwa dla leśników i melioratorów, gleboznawstwo, technologia, rolna, rachunkowość z taksacją, ekonomia społeczna i statystyka.

Wymagane pełne kwalifikacje nauczycielskie.
Ponadto natychmiast potrzebni: sekretarz Liceum Krzemienieckiego, wykształcenie prawnicze, lepiej prawnicze i handlowe, VII lub VI stopień płacy i referent, wykształcenie handlowe lub prawnicze IX lub VIII st. płacy, 1 specjalista handlu drzewem według umowy, 2 urzędnicy do buchalterii z uposażeniem zależnie od kwalifikacji od X do VIII st. st., 1 urzędnik kontrolny z wykształceniem rolniczym i 1 urzędnik kontrolny z wykształceniem leśnym z wynagrodzeniem VIII st. st., jeden kancelista, dwie maszynistki. Podania z odpisami świadectw do 15 sierpnia b. r. Podania nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Posady państwowe z prawem emerytury. Pobory nauczycieli i urzędników według odpowiednich stopni służbowych, nadto bezpłatne mieszkanie, opał, światło i świadczenia w naturze. Termin wnoszenia podań do 15 sierpnia b. r. pod adresem: Krzemienie, Liceum. 1023

KAMIEŃCIE ŻÓŁCOWE ZMIĘKCHA I USUWA 85 CHOLEKINAZA N. Niemojowskiego

KAMIEŃCIE SCHODZĄ BEZ BÓLU. ATAKI W ZUPEŁNOSCI USTAJĄ. Objawy (początkowe): Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Pobożenia w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Oddbijanie gazami. Wzdęcia i burczenie w kiszki. Bóle i zawroty głowy. Silne podenerwowanie. Objawy (późniejsze): W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tyłnej — pasie — krzyżu i sięga aż pod łopatki, wzdęcia brzucha, rozsadzanie żeber i parcie na kischkę stołową. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przestrzał). Niekiedy wymioty żółcią, dreszcze, zimne poty, żółtaczka.

Blizszych informacji udziela: Aptekarz-fizjolog N. NIEMOJEWSKI, Warszawa, Nowy Świat Nr 5.

Ogrodzenia nie tylko tańsze od drewnianych lecz estetyczniejsze i trwalsze.

Kompletne ogrodzenia z siatki drucianej zwykłej i ozdobnej wraz z bramami i furtkami, jak również ogrodzenia kombinowane z drutem kolczastym, polecamy

FIRMA W. KUCHARSKI Sp. Akc. i wyrobów druczanych

Kraków-Podgórze Romanowicza Nr. 5 Telef. 277. Adr. Tel. „Metalgor“.

Dostawa szybka, duży zapas siatek na składzie. Oferty i prospekty na każde żądanie. 1498

PRZETARG.

W dniu 9 sierpnia bieżącego 1928 r., o godzinie dwunastej w południe, w lokalu Zarządu Okręg. Lasów Państw. w Siedlcach odbędzie się przetarg ustny i za pomocą ofert pisemnych na sprzedaż: materiałów tarych, papierówki, drutów i kłód, podkładów wązkotorowych, stempli oraz drzewa opałowego.

Szczegółowe warunki przetargu, dokładny wykaz jednostek przetargowych, oraz wyszczególnienie wymaganego wadium, są do przejrzania w lokalu tutejszego Zarządu. 1024

Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych
w Siedlcach.